

KOVÁCS ANDRÁS FERENC

Parlamentari színjátékok

(A színháztörténész Székely György emlékének)

*Leégtek olykor, majd lassan kiégtek
Szájas színészek, tákolt színpadok,
Szégyentelen, pofátlan drámaköltők,
Kényelmetlen szavakkal lázadók,*

*Minden szentséggel elpimaszkodók,
Remekművekkel ártó szellemek –
Támogatottak, megtúrtek vegyest,
Tiltottak pláne!... Nincs tragédia,*

*Ha mély, sötét kalpagba bésöpörjük
Mindet a törvény sarkos asztaláról,
Nem bíbelődvén csip-csup cenzúrákkal,
Sok engedéllyel... Most nem engedünk*

*Meg semmit! Mától kormányrendelet,
Elrendelés határoz, működik már
Isten, határoz általunk – az Úr
Eleve harc és hosszú parlament.*

*Így rendelé az Alsóház, s a Lordok
Aljabb legalja is határozott volt –
Szemforgatón, kapóra jött ürüggyel,
Die Veneris, 1642. szeptember 2-án:*

Az idézőjelbe tett szövegrész (a versbe tördeléstől és a pár szavas betoldásoktól eltekintve) Székely György fordítása az általa válogatott és szerkesztett *Angol színházművészet a XVI-XVII. században* című szöveggyűjteményből (Gondolat, Budapest, 1972). Vö. *A színházak bezárásának elvi indoka – Az Alsóház és a Lordok Házának határozata, 1642 (49).*

„Míg Írországnak kétségbeejtő állapota,
Ahogy saját vérében ázik, és egész
Anglia megosztott állapota,
Ahogy egy vérfelhő, a polgárháború

Fenyegeti, fennszóval követeli
Az összes lehetséges vagy megragadható
Eszközt, amely elfordíthatja rólunk
Istennek emez Ítéletekben megjelenő

Haragját, melyek közt a böjtölés,
Imádkozás gyakorta leghatásosabb –
Így volt a múltban, így van ez ma is
Míránk kiróva, és miként a nyilvános

Multságok nem egyeztethetőek
Már semmiképpen össze a nyilvános,
Közbotrányos bajokkal, sem a nyilvános
Színjátékok a Megalázottság évadjával –

Lévén emez szomorú és kegyes ünnepélyességű
Lelki gyakorlat, amaz pedig csak gyönyörködtető
Látványosság, mely legtöbbször buja
Örömet és könnyelműségeket mutat –

Hát épp ezért e Parlamentben egybegyűlt
Főrendűek s Tisztelt Képviselők
Helyénvalónak tartják és elrendelik,
Hogy amíg e szomorú dolgok folynak,

És az általános Megaláztatás Ideje
Tovább is tart, azonnali hatállyal
Abba kell hagyni, meg kell tiltani
A nyilvános színjátszást mindenütt.

Helyette emez ország népének
Ajánlják a hasznos és időszerű
Elmélkedéseket, a Megbánás,
A Megnyugvás, az Istenben való

Béke felől, melyet nyilván nyomon követ
Majd külső béke, lendület, virágzás,
Visszahozván ennek a nemzetnek
A szent öröm s a boldogság korát.”

*A színházak bezáratása így lőn
Komor boldogság, rettegő öröm,
Istennek fölszánt lelki láncfóhász –
Új kor lesújtott angol embereknek.*

*Egyetlen Úr sarkall, diktál, vezérel
Sikerre, rendre, folytonos csatákra –
Nemzetvirágzást sebbel fölfakasztván,
Imázni hajtván vétkes nyájait...*

*Pojácák, térdre! Végre teljhatalmat
Ragadt hites nép, birkaparlament –
A Lordprotektor szobra fényesül, ráng
London fölött a vassbordájú mennybolt.*